

๖๐๐๒๕๓๖๐๕

ผลกระทบทางด้านกฎหมายต่อประเทศไทยจากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการ

248475

นางสาวอลิสสา ดั่งผึ้ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 9 8 6 2 8 9 2 3

LEGAL IMPLICATIONS CONCERNING THAILAND'S RATIFICATION OF THE CONVENTION
ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES 2006

Miss Alisa Duangphueng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบทางด้านกฎหมายต่อประเทศไทยจากการเข้าเป็น
ภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006

โดย

นางสาว อลิสา ดั่งผึ้ง

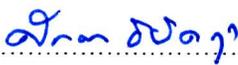
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ วิฑิต มันทาภรณ์

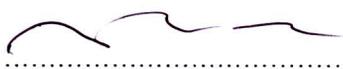
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดา ธนิตกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิต เกิดสมเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ วิฑิต มันทาภรณ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ สมชาย หอมลath)

อลิสา ด้วงผึ้ง : ผลกระทบทางด้านกฎหมายต่อประเทศไทยจากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006. (LEGAL IMPLICATIONS CONCERNING THAILAND'S RATIFICATION OF THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES 2006) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ.วิฑิต มันทาภรณ์, 358 หน้า.

248475

การละเมิดสิทธิคนพิการเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่ง จึงได้มีการจัดทำ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม ค้ำครอง และประกันว่าคนพิการ จะได้รับสิทธิมนุษยชนเช่นเดียวกับบุคคลที่ไม่มีความพิการ

โดยสาระสำคัญของอนุสัญญานี้ ได้กล่าวถึงหลักการให้ความคุ้มครองและสิทธิต่างๆของคนพิการ ทั้งนี้ รัฐภาคีของอนุสัญญาจะต้องให้ความเคารพและปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา อันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการให้ความคุ้มครองสิทธิคนพิการ โดยควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของตน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของอนุญาตลอดจนดำเนินมาตรการต่างๆที่จำเป็นเพื่อเยียวยาแก่คนพิการที่ถูกกระทำละเมิด เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วอนุสัญญานี้ยังได้กำหนดให้มีกลไกระหว่างประเทศเฉพาะด้านเพิ่มเติม เพื่อการตรวจตราให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญานี้ด้วย

ผลจากการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญานี้ ได้ช่วยยกระดับการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศไทย รวมถึงปรับปรุงมาตรการและกลไกภายในประเทศที่มีอยู่ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาอย่างเหมาะสม

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนิสิต อลิสา ด้วงผึ้ง

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

4986289234 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : PERSONS WITH DISABILITIES / HUMAN RIGHTS / CONVENTION

ALISA DUANGPHUENG: LEGAL IMPLICATIONS CONCERNING THAILAND'S RATIFICATION OF THE CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES 2006. THESIS ADVISOR : PROF. VITIT MUNTARBHORN, 358 pp.

248475

Violations of rights of persons with disabilities are one of the major types of human rights violations. The Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) was drafted, endorsed by the United Nations General Assembly with the main objective to promote, protect, and ensure full enjoyment of human rights by persons with disabilities on the equal basis with others.

Main principles of the Convention include approaches of protection and disability rights. Having ratified the Convention, a State Party is legally bound to implement and abide by the obligations laid out in the treaty, which are seen as the minimum standards in protection of rights of persons with disabilities. Besides, in order to ensure effective rights protection, ratifying countries will have to adapt their domestic legislation to be harmonized with the objectives and intention of the Convention, as well as to impose measures deemed necessary to reconcile disabled individuals who have been abused or neglected. Moreover, an inter-governmental mechanism which consists of independent experts to monitor implementation of the Convention by the States Parties is also incorporated in the Convention.

Results of the study indicate that by ratifying the Convention, Thailand has witnessed considerable improvements in human rights promotion and protection. Domestic legislation involved has been amended, new measures have been employed, and additional mechanisms have been established in order to meet the international standards and be harmonized with the Convention.

Field of Study : Laws

Student's Signature อลิษา ดิวังผึ่ง

Academic Year : 2009

Advisor's Signature วิทิต มนต์ประภรณ์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ทรงคุณูปการหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์วิทิต มันทารมณ์ เป็นอย่างสูง ที่สละเวลาอันมีค่ายิ่งในการรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน ให้ความรู้ ให้แนวทางในการร่างวิทยานิพนธ์ อ่านวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนอย่างละเอียดพร้อมทั้งให้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์ ให้กำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและให้ข้อคิดที่ดีว่า เมื่อทำอะไรแล้วต้องทำให้ดีที่สุด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเอาใจใส่และความเมตตากรุณาของท่านโดยแท้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุผานิต เกิดสมเกียรติ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการรับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและกำลังใจในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สมชาย หอมลลอบ และอาจารย์อิทธิพร บุญประคอง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และชี้แนะประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ควรพิจารณาในการเขียนวิทยานิพนธ์อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ สมาชิกวุฒิสภา มณฑลเชียร บุญตัน คุณพวงแก้ว กิจธรรม คุณศิริพงษ์ ศรีอาค๊ะ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้ความรู้ และข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาสำหรับความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใยอย่างแท้จริง ความช่วยเหลือและการสนับสนุนต่างๆ และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้เขียน และขอขอบคุณน้องสาว ญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมด ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา ผู้เขียนขอขอบคุณทุกท่านที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดประโยชน์ต่อคนพิการ ครอบครัวคนพิการ และสังคม ขอให้คุณความดีเหล่านี้ตกแก่ผู้มีพระคุณของผู้เขียนทุกท่าน ข้อผิดพลาดใด ๆ ที่เกิดขึ้นผู้เขียนขออ้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	5
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 แนวความคิดและพัฒนาการในการคุ้มครองสิทธิคนพิการ	7
2.1 พัฒนาการของแนวความคิดที่มีต่อคนพิการ	7
2.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิคนพิการ	11
2.3 พัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครอง สิทธิคนพิการ	15
2.3.1 ตราสารระหว่างประเทศที่ไม่มีผลผูกพันรัฐ	18
2.3.2 ตราสารระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐ.....	31
2.4 พัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการ คุ้มครองสิทธิคนพิการ	38
2.4.1 ภูมิภาคอเมริกา	39
2.4.2 ภูมิภาคยุโรป	43
2.4.3 ภูมิภาคแอฟริกา	50
2.5 ความจำเป็นในการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ	53
บทที่ 3 สาระสำคัญของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.....	55
3.1 ความเป็นมาของอนุสัญญา	55
3.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของอนุสัญญา.....	61
3.3 คำจำกัดความของคำว่า “ความพิการ” และ “คนพิการ”	63

3.3.1	คำจำกัดความของคำว่า “ความพิการ”	63
3.3.2	คำจำกัดความของคำว่า “คนพิการ”	69
3.4	หลักสำคัญในการให้ความคุ้มครองสิทธิคนพิการของอนุสัญญา.....	77
3.4.1	หลักความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ	78
3.4.2	หลักการเข้าถึงและใช้ประโยชน์	84
3.4.3	หลักการฟื้นฟูสมรรถภาพ	91
3.4.4	หลักการมีส่วนร่วมของคนพิการในสังคม	93
3.4.5	หลักการสร้างความตระหนัก	95
3.5	พันธกรณีของรัฐภาคีในการให้ความคุ้มครองสิทธิของคนพิการในประเทศ ต่าง ๆ.....	97
3.5.1	ประเด็นด้านการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม.....	97
3.5.2	ประเด็นด้านการศึกษา.....	100
3.5.3	ประเด็นด้านอาชีพ.....	105
3.5.4	ประเด็นด้านสุขภาพ	110
3.5.5	ประเด็นด้านการเมือง	112
3.5.6	ประเด็นด้านวัฒนธรรม นันทนาการ การผ่อนคลาย และกีฬา.....	114
3.5.7	ประเด็นด้านความปลอดภัยในชีวิต	117
3.5.8	ประเด็นด้านการคุ้มครองทางสังคม	119
3.5.9	ประเด็นด้านสัญชาติ	119
3.6	บทบาทและหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา.....	121
3.6.1	คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการ	122
3.6.2	สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ และ คณะมนตรีเศรษฐกิจ และสังคม.....	126
3.6.3	เลขาธิการสหประชาชาติ	127
3.7	กลไกในการดูแลและควบคุมให้มีการคุ้มครองตามอนุสัญญา.....	127
3.7.1	กลไกระดับภายในประเทศ	127
3.7.2	กลไกระดับระหว่างประเทศ	128
3.8	การบังคับใช้อนุสัญญา	132
3.9	พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ	132

บทที่ 4 ผลกระทบทางกฎหมายต่อประเทศไทยในการคุ้มครองสิทธิคนพิการ	134
4.1 การคุ้มครองสิทธิคนพิการในประเทศไทย.....	134
4.1.1 สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550	135
4.1.2 พัฒนาการในการให้ความคุ้มครองสิทธิคนพิการของ ประเทศไทย	139
4.2 การเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการของประเทศไทย...	147
4.2.1 ผลดีต่อประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญา	152
4.2.2 กระบวนการในการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญา	153
4.3 การให้คำจำกัดความของคำว่า "ความพิการ" และ "คนพิการ" และ การแบ่งประเภทของคนพิการในประเทศไทย	161
4.3.1 คำจำกัดความของคำว่า "ความพิการ"	161
4.3.2 คำจำกัดความของคำว่า "คนพิการ"	163
4.3.3 ประเภทของคนพิการ	164
4.4 พันธกรณีของประเทศไทยในการคุ้มครองสิทธิคนพิการ.....	167
4.4.1 หลักการสำคัญในการให้ความคุ้มครองสิทธิคนพิการ	167
4.4.2 การให้ความคุ้มครองสิทธิของคนพิการในประเทศต่าง ๆ.....	193
4.5 มาตรการเยียวยาและชดใช้ค่าเสียหายในประเทศไทยแก่คนพิการที่ถูก ละเมิดสิทธิ	220
4.6 กลไกที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิ คนพิการของประเทศไทย	226
4.7 ผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทยที่เกิดจากข้อบทที่ 18 ของอนุสัญญา.....	237
4.8 อุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติตามพันธกรณีจากการเข้าร่วมเป็นภาคี ของอนุสัญญา	240
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	245
5.1 บทสรุป	245
5.2 ข้อเสนอแนะ	249
5.2.1 มาตรการต่าง ๆ.....	249
5.2.2 การเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ..	253

	ญ
	หน้า
รายการอ้างอิง.....	254
ภาคผนวก	271
ภาคผนวก ก ตารางเปรียบเทียบตราสารระหว่างประเทศเฉพาะด้าน เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิคนพิการ.....	272
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวข้อง กับการคุ้มครองสิทธิคนพิการในแต่ละประเด็นโดยสรุป.....	280
ภาคผนวก ค กฎหมายที่จำกัดสิทธิของคนพิการในประเทศไทย	296
ภาคผนวก ง บทสัมภาษณ์สมาชิกวุฒิสภา มณฑลเพชรบูรณ์	308
ภาคผนวก จ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 2006 และพิธีสารเลือกรับ ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.....	314
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	358

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบตราสารระหว่างประเทศเฉพาะด้านเกี่ยวกับการให้ ความคุ้มครองสิทธิคนพิการ.....	273
ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบบทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวข้องกับ การคุ้มครองสิทธิคนพิการในแต่ละประเด็นโดยสรุป.....	281